

CONFESSIO FIDEI
MARCI ANTONII,
FILIPPI, ITALI, VENETI,
PHILOSOPHI, MEDICI, NEC
non Theologiæ Professoris:

Olim Papisticis erroribus addicti, nunc verò
veræ Orthodoxæ fidei, Dei affulgente gratiâ,
cognitionem amplexi.

Excusum Londini per Thomam Cotes,
impensis Michaelis Sparke. 1631.

CONFESSIO FIDEI, IN DEI NOMINE, AMEN.

Marcus Antonius Filippi, Venetus, omnibus quibuscunque notum esse vult, & manifestum, se credere, tueri, sustinere, defendere tanquam veros & orthodoxos infra scriptos articulos, quos ex corde puro, & conscientia bona coram Deo & hominibus confitetur & pronunciat. Horum est,

Primus : Deus optimus, maximus, vnus essentia, personis trinus, Patre ingenito, filio genito, spiritu sancto ab vtroque, ut ab vno indiuisibili principio, non generationis emanatione, sed processionis producto, vt duo spirantes sint, Pater, & Filius, vnus tamen spirator: Sancta, & indiuidua Trinitas, vt ab æterno statuit libera sua voluntate se ad extra communicare, ita id effecit tempore prædefinito per productionem creaturarum ex nihilo: vnde verè & propriè indiuisibiliter Trinitas tota, vnicus Deus, Creator dicitur visibilium omnium, & invisibilium, Angelorum scilicet & coelorum, ac quarumcunque sublunarium rerum.

Secundus, Inter cætera autem creauit Deus hominem, ad Imaginem & similitudinem suam rectum fecit illum, in quo inferiora superioribus subderentur, & hæc Deo: qua rectitudine in se iustus, & innocens originaliter erat, ac simul Deo gratus eade-

met integritate suæ naturæ, quæ superadditum donū non fuit, sed connaturalis homini, in natura siquidem producta, naturæ conproducta, ac vnā cum natura, propagatione naturali; posteris omnibus ab Adam originem ducentibus, communicanda erat, ni protoparens peccasset, admittit tamen secum gratiam, qua non peccare poterat homo si vellet, & fidei donum, non iustificantis, (innocentia namque propria iustus erat) sed cognoscentis, & credentis supernaturalia reuelata, ad quæ pertingere non poterat lumine cognitionis naturalis quantumvis perfectæ.

Tertius, At peccans homo per esum fructus vetiti, inobediens conditori suo supernaturalia amisit, naturalia dona vitiavit, ac totam humanam infecit naturam, quæ in ipso, ut in radice continebatur, vt qui secundem carnem ab eodem originem trahit, is in iniquitatibus conceptus, Iræ nascatur filius, originis culpa damnationi æternæ obnoxius, quæ in vnoquoque nostrum concupiscentia est carnis, radix vitiorum omnium, & corruptio tota quarumcunque potentiarum animæ; in ipso verò Protoparente fuit actuale peccatum inobedientiæ, infidelitatis, & superbiæ. An autem infidelitas superbiam præcesserit, vel è conuerso, nil moror, ordine namque intentionis prior superbia fuit, executionis incredulitas.

Quartus, Non ergo liberam arbitrij facultatem amisit homo, quia naturalis hæc erat, sed debilitatæ, & infirmatæ sunt vires eius, tum quò ad intellectum, cui radicitus libertas inest, vt nil veri, deum recte colendum, & propriam salutem spectans, dignoscere, aut cogitare possit; tum quò ad appetitum rationalem, in quo formaliter libertas residet, vt nil prorsus boni salutaris velle queat. Hinc quærenti, an ad bonum in homine reliqua sit libertas, esse aio, an vires, & posse, nego; vt enim qui infirmatur in brachio amisit vires ad agendum, non brachium, ita qui infirmatur in voluntate, amisit vires ad bonum, non voluntatem, aut liberum arbitrium, quod est eadem ipsamet volitiua potentia ex sui natura intrinsecè, & essentialiter libera; quò ad exercitium, & productionem suorum actuum. Non reprobo tamen, ratione imperitorum maximè, communem dicendi modum, sine vlla distinctione: nimirum in homine nullam esse ad bonum libertatem si specificatiuè intelligatur.

Quintus, Ex consequenti dico; quidquid boni agit homo in regenerationis statu, non ex viribus naturæ agere, hæc siquidem nil efficere valet, quod veri boni rationem habeat, ac veræ virtutis opus dicendum sit, sed ex gratia sanante naturam, adiuuante, subleuante, imò boni totum illud efficiente, quod in opere reperitur; vt contra, quicquid mali in operatione est, a natura corrupta, & vitata efficitur, nulloque modo Deo tribui debet, etiamsi suo concursu producat, vt causa prima, entitatem cuiusvis actionis, siue bonæ siue malæ.

Sextus, At vt gratia naturæ infirmæ mederetur, & ægrotanti homini salutem afferret; vnigenitus Dei filius, verus, & æternus Deus, Patri per omnia æqualis, in vtero virginis ex eius substantia carnem induit, vt qui verè Deus tantum erat, nunc verè, ac propriè Deus, & homo sit, Deus ex substantia Patris ante sæcula genitus, homo ex substantia matris in sæculo natus, vniens vtramque naturam in eadē sua diuina hypostasi, factus sic caro, absque peccato tamen, qui passus, crucifixus mortuus, sepultus, ad inferna descendit, vt nos Patri reconciliaret, nostræ mortis Chirographum deleret, vnica sua oblatione, in Ara crucis semel Patri exhibita, plenè & perfectè satisfaciens pro peccatis totius mundi, originalibus, & actualibus, vt nulla alia detur amplius, aut necessaria sit satisfactio, indulgentia, hostia, sacrificium, etiam quod missæ dicitur in remissionem culpæ, & poenæ; resurgens item coelum conscendit ad Dei dexteram sedens in gloria Patris; vt resurrectionis nostræ nobis pignus daret, & gloriæ Regni æterni comparticipes redderet.

Septimus. Nullum est igitur nomen sub cœlo in quo nos oporteat saluos fieri, nisi Domini Iesu, non Petri, non Pauli, vel alterius Sanctorum; vnicum enim habemus aduocatum apud Patrem, Christum Saluatorem, qui quotidie interpellat pro nobis, cuius merita fide apprehendimus cum fiducialiter illi adhærentes firmiter credimus nobis remitti nostra delicta, hoc est, non imputari, sed Iustitia ipsius Christi, qua grati simus Deo patri, & digni mercede regni coelorem, in quo totalis ratio nostræ Iustificationis consistit, non in indulgentijs aut absolutione hominum, Igne Pur-

gatorio post mortem vel alijs nostris operibus, siue poenalibus siue meritorijs, quæ imperfecta non valent nobis diuinam gratiam conciliare, nostra peccata delere, aut seueritatem diuini Iudicij sustinere, licet fidem nostram sequentia, vt fructus eiusdem, Deo grata sint in Christo.

Octauus, Verum enimvero fides hæc quæ donum gratiæ Dei est, filijs tantum datur, electis & prædestinatis, quos ab æterno Deus secreto consilio, nobisque ignoto, suæ diuinæ mentis arcano ad gloriam elegit, & prædestinavit in Christo, nulla eorundem operum ratione habita, antequam quicquam boni, aut mali egissent vel acturos ipsos præcognouisset, vt tota ratio eligendi & prædestinandi diuina bonitas sit, & misericordia, liberaque voluntas qua illos honoris vasa esse voluit, & diuini sui consortij participes. Hos tempore præfinito iuxta prædictum suæ voluntatis decretum, vocat per Spiritum Sanctum suum, vocanti liberè obtemperaturos, sed infallibiliter, ac eosdem per fidem iustificat in Christo. Illis tamen fidei donum, minimè conceditur, quo salui fiant, & iustificentur, quos ante mundi exordia liberè reprobauit Deus; Hi enim iustæ damnationis culpabiles, poenis mulctantur æternis, siue ob patrata scelera, siue origine parentum contracta.

Nonus, Cum itaque ex firmo, & infallibili diuinæ voluntatis decreto ad gloriam eligantur iusti, & Sancti in Christo, per fidem eius iustificandos, sanctificandos, & saluandos, cōsequenter dicendū est, quod fides illis diuina gratia semel exhibita, donata, & concessa, inamissibiliter data sit, stabilis, & firma perseueret, nec vllō pacto deperdi possit, ita vt verè quis fidelis fidem amittēs infidelis fiat; qui enim semel audita Christi voce sequutus est vocantē, ovis de eius grege effectus, nulla ratione rapi potest de manu tanti Pastoris: diminuitur quidem per sepe in fidelibus fides hæc, & agitur, ac ratione imbecillitatis humanæ etiā periret in iisdem totaliter, at destrui omnino nunquam potest, ob immutabilitatem electionis, & promissionis Dei, nobis innotescentis per scripturas.

Decimus, In quibus sanè Scripturis Sanctis diuinitus nobis reuelatis, siue quibus nobis Deus per Sanctos homines diuinitus inspiratos locutus est, illa omnia continentur, quæ ad salutem necessaria

cessaria sunt, ita ut quicquid à Scripturis non docemur, merito reijci debet, & damnari, & nullo pacto recipi, & credi de necessitate salutis nostræ, etiamsi hoc statutum esset, ut de fide credendum à Concilio generali: Concilia enim, cum Cætus hominum sint simul congregatorum errare possunt, & decipi, ac multoties errarunt in spectantibus ad fidem; unde nulla alia auctoritas potestas, aut facultas illis tribuenda est, præter eam, quæ ecclesiæ propria creditur, nimirum fidei controuersias dirimendi, quæstiones, & difficultates, hocque ad sanctæ scripturæ paginam, ut nil prorsus contra Scriptum Dei verbum decernere, statuere, aut credendum perscribere audeant.

Vndecimus, Harum Scripturarum Testimonio conuincimur euidenter, ut credere, & fateri debeamus duo esse Sacramenta, Signa, & Sigilla instituta à Christo domino, quibus nobis gratiam suam, dona, & promissiones in eodem et Christo testatur Deus, nosque è conuerso fidem in ipsum, & pietatem nostram profiteamur, Baptismus nempe & sacra coena: reliqua omnia quinque quæ Sacramenta à nonnullis dici consueuere, nullam aliam Sacramenti rationem habent, præter nudum nomen voluntatis arbitrio ab hominibus impositum, cum signa visibilia non sint à Christo instituta ad indicandam suæ gratiæ internam collationem.

Duodecimus, Baptismus est Sacramentum regenerationis, quo nos testantes pietatem, & religionem nostram in Deum, membra signamur ecclesiæ distincta ab infidelibus, alligamurque Communioni, & charitati aliorum membrorum, necnon nobis intelligi datur, remissa esse, & condonata peccata nostra per sanguinem Christi, ut nullo modo nobis amplius imputentur, siue præterita sint, siue futura, sed quod in fidei Christo per arctissimam coniunctionem fidei, comparticipes efficimur meritorum, & beneficiorum illius. Quod Sacramentum nulli ita necessarium esse puto, ut simplex ommissio eius præiudicet ad salutem, ac nobis impediat ingressum Regni Coelorum, sed tantum contemptus eius: omnes enim baptizandi sunt, Adulti obedientiæ studio, quod fidei semper coniungitur. Infantes ad visibilem inscriptionem in Christum, & corpus Ecclesiæ: Hi siquidem ut promissionum, ita signi earundem consortes esse debent.

Decimus tertius, Sacra Eucharistica Coena Sacramentum est corporis & sanguinis domini, quo nobis manifestum fit, corpore, & sanguine domini nostri Iesu Christi nutriri spiritualiter animam nostram, & spirituale vitam in nobis conservari, quam spirituali generatione Baptismate significatam accepimus, quemadmodum pane & vino naturali corpus hoc nutritur terrenum, & vita haec conservatur naturalis, quam generatione parentum suscepimus, digne ergo accedentes fide spiritualiter Christi carnem comedimus, & sanguinem bibimus, participes effecti spiritualis vitae in ipso. Indigni vero sine fide accedentes, dentibus quidem premunt Sacramentum corporis, & ore sumunt sacramentum sanguinis, at corpus & sanguinem, minime recipiunt, nec illis communicant. Sic spirituales esse fateor reales praesentiam, corporis & sanguinis Domini in hoc Sacramento, non localem signis alligatam, nec carnalem in transubstantiatione fundatam, hac enim admissa, apertissime negamus Sacramentum esse dominicam Coenam, nisi dicere velimus signum esse signaturam.

Decimus quartus, Vbi vero sacramenta haec rite administrantur Iuxta Christi Institutionem, ac divinum verbum ad scripturae formam pure & sincere praedicatur, ibi Ecclesiam esse dico, ceterum videlicet, & congregationem fidelium vere deum colentium, qui fideles omnes membra sunt ecclesiae constitutiva, etiam si in particularibus Ecclesiis, Romana quoque eminenti quacumque dignitate fulgeant; cuius ratione non capita, sed membra potiora dici debent; unicum enim caput est totius Ecclesiae Christus, siue visibilis Ecclesia, & defectibilis sit, in qua boni cum malis admisti sunt, siue invisibilis, quae deificare non potest ex electis constituta, ac praedestinatis, distincta per laborem in via, & regnantem in coelis, ab hoc vno capite sui Christo Influentiam omnem recipit, veritatis doctrinae, et gratiae, qua crescit, augetur, & perficitur, in dies, totale acceptura perfectionis suae consummationem praefinito tempore, quando venerit ipsum caput Christus in sede maiestatis suae iudicare vivos, & mortuos, ac saeculum per ignem, tunc enim status viatorum omnium terminabitur, tunc sancti, & electi omnes coregnabunt Christo in Coelis, cui sit laus perennis simul cum Patre, et Spiritu sancto, ac gloria sempiterna in saecula saeculorum, Amen.

6
 ACVTISSIMI,
ac religiosissimi patris fra-
tris Francisci Ortiz, ordinis Mi-
norum regularis obseruantia,
almæ prouinciæ Castellæ, om-
nium prædicantium facile
suo tempore monar-
chæ: de Or natu
animæ liber
vnicus.

M. D. XLIX.

Cum Priuilegio.

111
figbe.
159